



فهرست نشریات نامعتبر و جعلی (Black List Journals)

نشریات نامعتبر و جعلی یکی از چالش‌های ارتباط علمی در دنیای امروز هستند. انتشار مقاله در این نشریات نه تنها امتیازی برای نویسندگان به همراه نمی‌آورد بلکه به اعتبار علمی آنان نیز آسیب می‌رساند. تاکنون وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی به صورت مجزا اقدام به معرفی نشریات نامعتبر و جعلی در قالب لیست‌های جداگانه نموده‌اند.

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام به منظور صرفه‌جویی در وقت و افزایش دقت پژوهشگران و جلوگیری از پراکندگی اطلاعات موجود در لیست‌های اعلام شده، اقدام به ادغام و یکپارچه نمودن لیست‌های موجود در قالب لیستی واحد نموده است.

با این حال، این لیست جامع و مانع نیست. لذا در صورتی که از اعتبار نشریه‌ای مطلع هستید و معتقدید نباید در این لیست قرار گیرد خواهشمند است مورد را به همراه مستندات لازم به پایگاه استنادی علوم جهان اسلام ارائه نمایید تا مورد بررسی قرار گیرد.

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام همچنین از معرفی نشریات نامعتبر و جعلی از سوی پژوهشگران و جامعه علمی استقبال می‌نماید. لذا خواهشمند است در صورتی که نام نشریه‌ای در لیست نشریات **blacklist** معرفی شده توسط ISC قابل مشاهده نیست با ذکر مستندات مربوطه، نشریه مورد نظر را به پایگاه استنادی علوم جهان اسلام معرفی نمایید.

معیارها و ملاک های مهم در تعیین نشریات کم اعتبار، نامعتبر و جعلی

| معیار کلی | شاخص ها |
|--|---|
| <p>ناشر، هیئت تحریریه و سردبیر نشریه</p> | <ul style="list-style-type: none"> - نامشخص یا مبهم بودن هویت ناشر (آدرس ثابت، راههای دسترسی و ...) - مخدوش و صوری بودن اسامی اعضای هیئت تحریریه - نامربوط بودن تخصص اعضای هیئت تحریریه با عنوان و اهداف نشریه - عدم درج مشخصات و آدرس دقیق برای ایجاد ارتباط با اعضای هیئت تحریریه - نامشخص و مبهم بودن هویت و عدم امکان ایجاد ارتباط با سردبیر و یا نامربوط بودن تخصص سردبیر با حوزه موضوعی نشریه - عدم وجود تنوع جغرافیایی و سازمانی اعضا برای نشریات بین المللی و سازمانی برای نشریات ملی - مالک انتشارات سردبیر نشریه نیز باشد - وجود ارتباط سیستماتیک بین اعضای هیات تحریریه - عدم وجود اطلاعات اکادمیک در مورد سردبیر، اعضای هیات تحریریه و داوران - تعداد کم اعضای هیات تحریریه، استفاده از اسامی جعلی و قراردادن نام اعضا بدون اطلاع آن ها در هیات تحریریه |
| <p>فرایند داوری و وجهه علمی نشریه</p> | <ul style="list-style-type: none"> - عدم وجود روند داوری مقالات - داوری صوری و غیر علمی مقالات دریافتی - داوری سریع کمتر از زمان نرمال (درحد چند روز) - دریافت هزینه در ازای تسریع روند داوری و چاپ مقالات |
| <p>رعایت اخلاق علمی و حرفه ای</p> | <ul style="list-style-type: none"> - درج صوری یا جعلی نمایه شدن نشریه در نمایه نامه های معتبر - اعلام ضریب تاثیر جعلی و گمراه کننده - استفاده از نشان، اسامی و طراحی وب سایت مشابه با نشریات معتبر - استفاده از عناوین گمراه کننده و کاذب نظیر بین المللی، کشورهای توسعه یافته و غیره برای نشریات بومی کشورها - عدم همخوانی بین عنوان نشریه و اهداف آن - وجود مقالات تقلبی یا retract شده برای اعضای هیئت تحریریه و سردبیر |
| <p>شهرت و اعتبار ناشر و یا نشریه</p> | <ul style="list-style-type: none"> - غیر معتبر شناخته شدن نشریه توسط یکی از پایگاههای استنادی معتبر یا دانشگاهها و موسسات پژوهشی معتبر |

سایر مواردی که می تواند اعتبار نشریه را خدشه دار کند عبارتند از:

| | |
|--|--|
| عدم وجود یا ناقص بودن راهنمای نویسندگان عدم ذکر آدرس پستی و شماره تلفن نشریه انتشار بیش از حد متعارف مقاله در هر شماره وجود هیئت تحریریه یکسان برای کلیه نشریات یک ناشر یکسان بودن اعضای هیئت تحریریه دو یا چند نشریه عدم وجود شفافیت در عملیات نشر پنهان کاری در خصوص هزینه های چاپ مقاله | انتشار مقالات از حوزه های علمی غیرمرتبط با عنوان، رسالت و هدف نشریه عدم رعایت توزیع نرمال پراکندگی جغرافیایی و سازمانی نویسندگان مجله بخصوص نشریات بین المللی دارا بودن وب سایت ضعیف و فرمت ارسال مقاله بسیار ساده، عدم وجود سامانه ارسال مقاله پوشش طیف گسترده ای از حوزه های موضوعی عدم وجود خط مشی مشخص در زمینه حفاظت دیجیتال فراخوان مقاله به ایمیل دانشگاهیان |
|--|--|

هر کدام از معیارها بطور بالقوه می تواند نشریه ای را کاندیدای ورود به فهرست سیاه نماید. لذا، در صورت تحقق یک معیار در گام نخست، نشریه مورد بررسی دقیق قرار خواهد گرفت. اگر برای یک نشریه چند معیار بصورت تجمیعی و همزمان صدق کند، این نشریه در فهرست سیاه قرار می گیرد.